

Projekt

numer:

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA SKARŻYSKA-KAMIENNEJ**

z dnia 2015 r.

**w sprawie: Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U.2013.594 ze zm.) oraz art. 4¹ ust.1 -2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz.U.2012.1356 ze zm.) oraz art. 10 ust 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (j.t. Dz .U.2012.124 ze zm.) Rada Miasta Skarżyska-Kamiennej uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Skarżyska – Kamiennej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2015r.

Przewodniczący Rady
Miasta

Leszek Golik

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
dla miasta SKARŻYSKA-KAMIENNEJ na rok 2015**

**Rozdział I
Wprowadzenie**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Skarżyska – Kamiennej na rok 2015 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz stosowania przemocy w rodzinie.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu.

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Dokumentem – który oprócz ustawy – stanowi prawną podstawę podejmowanych działań, jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, wchodzący w skład strategii rozwiązywania problemów społecznych, corocznie uchwalany przez Radę Miasta Skarżyska-Kamiennej.

Rozdział II

Cel główny programu: Wieloaspektowe działanie w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.

1. Cel strategiczny

Podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania problemom uzależnień.

Cele operacyjne:

- prowadzenie profilaktyki pierwszorzędowej (uniwersalnej) adresowanej do ogółu osób, w postaci edukacji społecznej mającej na celu promocję zdrowego stylu życia oraz zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych (współpraca z lokalnymi mediami, dystrybucja ulotek i materiałów edukacyjnych wśród młodzieży i osób dorosłych, wspomaganie działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych w obszarze problemów alkoholowych i narkomanii),
- profilaktyka drugorzędowa (selektywna) adresowana do grup podwyższonego ryzyka mająca na celu umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych:
 - a. realizacja szkolnych programów profilaktycznych i udział w ogólnopolskich kampaniach trzeźw ościowych,
 - b. współpraca z instytucjami realizującymi poradnictwo rodzinne oraz z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi i socjoterapeutycznymi,

- c. rozwój różnorodnych form wsparcia środowiskowego dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka,
- d. tworzenie warunków i możliwości alternatywnych w stosunku do spożywania alkoholu i zazywania narkotyków możliwości spędzania wolnego czasu,
- wspieranie możliwości pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,
- wdrażanie działań edukacyjnych adresowanych do rodziców zwiększających ich kompetencje wychowawcze w zakresie przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym a także propagowanie właściwych wzorców rodzicielskich,
- wspieranie podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działania w obszarze profilaktyki uzależnień,
- egzekwowanie zapisów prawnych dotyczących handlu i spożywania napojów alkoholowych (m.in. sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, spożywania alkoholu w miejscach publicznych),
- monitorowanie lokalnej skali problemów uzależnień.

2. Cel strategiczny: Przygotowanie i wdrożenie kompleksowego programu ograniczającego szkody wynikłe z nadużywania alkoholu i narkotyków.

Cele operacyjne:

- profilaktyka trzeciorzędowa (wskazująca) adresowana do grup wysokiego ryzyka – przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego i degradacji psychospołecznej oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie:
 - a. zwiększenie dostępności do placówek leczniczych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
 - b. wspieranie działań rehabilitacyjnych i grup wsparcia,
 - c. stworzenie możliwości resocjalizacji osób uzależnionych,
- aktywizacja społeczności lokalnej i integracja środowisk lokalnych wokół działań profilaktycznych, ograniczających nadużywanie alkoholu i innych środków odurzających,
- współpraca z placówkami specjalistycznymi prowadzącymi oddziaływanie psychoterapeutyczne w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz współuzależnienia,
- pomoc w zwiększaniu merytorycznych kompetencji u osób realizujących zadania w zakresie terapii uzależnień,
- współpraca z Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, instytucjami, organizacjami pozarządowymi służącymi rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- podejmowanie w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prawnych czynności w kierunku zobowiązania do leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu i powodujących określone dysfunkcje społeczne.

3. Cel strategiczny: Podnoszenie wrażliwości społecznej w obszarze przemocy w rodzinie i zapobieganie zjawisku przemocy domowej.

Cele operacyjne:

- realizacja programów profilaktyki przemocy skierowanych do młodzieży,
- pedagogizacja rodziców,
- udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji występowania zachowań przemocowych,
- wspieranie rozszerzania oferty i rozwoju systemowych form pomocy (medycznej, psychologicznej i prawnej) dla ofiar przemocy domowej,
- umożliwienie ofiarom i sprawcom przemocy uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych,
- prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc,

- systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy oraz zwiększanie kompetencji merytorycznych przedstawicieli grup zawodowych a także osób fizycznych zajmujących się pośrednio i bezpośrednio problemami przemocy w rodzinie,
- ochrona rodzin, w których występuje przemoc w rodzinie poprzez wsparcie: medyczne, prawne, psychologiczne i socjalne.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jednym z ważniejszych zadań realizowanych przez gminy w tej dziedzinie jest: „prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej, w szczególności dla młodzieży”.

W chwili obecnej kładzie się nacisk na realizację rozbudowanych programów profilaktycznych i tworzenie świetlic socjoterapeutycznych. W nowoczesnych programach wiedza o środkach uzależniających i o uzależnieniach to zaledwie 10-15% całego programu. Główny nacisk kładzie się natomiast na uczenie się takich umiejętności życiowych, które pozwolą zmniejszyć ryzyko wejścia na drogę uzależnienia. Wynika to z przekonania, że człowiek o prawidłowej samoocenie, zadowolony z życia, umiejący egzekwować swoje prawa i radzić sobie w trudnych sytuacjach nie będzie odczuwał potrzeby wspomaganie się chemicznymi środkami zmieniającymi świadomość.

Dostępność napojów alkoholowych:					
	2010	2011	2012	2013	2014
ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych:					
ogółem:	155	155	152	148	149
w tym:					
do spożycia poza miejscem sprzedaży wg zawartości alkoholu:					
• do 4,5%	106	104	103	101	103
• od 4,5% do 18%	92	91	88	92	92
• powyżej 18%	84	84	82	83	85
do spożycia w miejscu sprzedaży wg zawartości alkoholu:					
• do 4,5%	49	51	49	47	44
• od 4,5% do 18%	18	23	22	22	19
• powyżej 18%	24	24	25	25	23

Szacunkowa skala problemów alkoholowych w Skarżysku-Kamiennej:

- liczba osób uzależnionych od alkoholu: 980-1450
- liczba osób dorosłych żyjących w rodzinach alkoholowych (współmałżonkowie, rodzice, rodzeństwo): 1950-2450
- liczba dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików: 1950-2450
- liczba osób pijących szkodliwie, nie uzależnionych od alkoholu: 2450-3450
- ofiary przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym (dzieci i dorośli): 2600-3300

Działania konsultacyjno-informacyjne, grupy samopomocowe, rehabilitacja, leczenie.

Formy działania	liczba			
	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
AA (dla uzależnionych)	4	5	5	4
Al-Anon (dla współuzależnionych)	2	2	2	2
Klub Abstynenta	1	1	1	1
DDA (dorosłe dzieci alkoholików)	1	1	1	1
Punkty konsultacyjne dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin	2	2	2	2

W Skarżysku-Kamiennej od wielu lat realizuje się działania w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Są to np. oddziaływania w ramach:

- a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Osoby uzależnione i wyrządzające swoim pić poważne szkody społeczne nie chcące się poddać leczeniu mogą być zgłoszone do komisji celem wszczęcia procedury sądowej zobowiązującej do leczenia odwykowego.

Rozmowy interwencyjno-motywacyjne					Sprawy skierowane do sądu				
2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
376 osób	438 osób	344 osoby	344 osoby	246 osób	103 wnioski	108 wniosków	119 wniosków	165 wniosków	44 wnioski

- b) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – udzielił pomocy w 2010r. dla 190 rodzin z problemem alkoholowym (244 osoby), w 2011r. dla 31 rodzin z problemem alkoholowym (73 osoby), w 2012r. dla 173 rodzin z problemem alkoholowym, w 2013 roku dla 171 rodzin (217 osób).
- c) Działania konsultacyjno-informacyjne, grupy samopomocowe, leczenie odwykowe:
- punkt interwencji kryzysowej przy MOPS w 2011 roku udzielono 1008 porad w tym 839 psychologicznych i 169 prawnych, w 2012 roku udzielono 1140 porad w tym 947 psychologicznych i 193 prawnych,
 - Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Kamienna” w 2011 roku udzielono 1035 porad, w 2012r. udzielono 456 porad, Stowarzyszenie przy Parafii NSJ w 2011 roku udzielono 124 porady, w 2012r. udzielono 140 porad, w 2013 roku udzielono 157 porad,
 - Wydział Karny Sądu Rejonowego w Skarżysku- Kamiennej w latach 2011- 2012 osądził łącznie 90 osób o popełnienie przestępstwa znęcania się nad rodziną, skazując ogółem 72 osoby, natomiast w 2013 roku osądził łącznie 49 osób o popełnienie przestępstwa znęcania się nad rodziną, skazując ogółem 40 osób, w 2014 roku osądził łącznie 50 osób o popełnienie przestępstwa znęcania się nad rodziną, skazując ogółem 36 osób.
- d) Oddziaływania profilaktyczne:
- w Skarżysku-Kamiennej realizowany jest program opiekuńczo-wychowawczy z wyżywieniem przez 2 stowarzyszenia i 3 parafie oraz 9 programów opiekuńczo-wychowawczych realizowanych przy 9 placówkach oświatowych. Działaniem tych placówek objętych było w 2012r. łącznie 352 dzieci, w 2013 roku - 360 dzieci, natomiast w 2014 roku – 322 dzieci.
 - wielu uczniów uczestniczyło w 2013r. w programach profilaktyki uzależnień:
 - szkolne programy profilaktyczne – 4334 uczniów, 170 nauczycieli, 45 rodziców;
 - programy profilaktyczne rekomendowane przez PARPA lub KBPN – 1083 uczniów, 23 nauczycieli, 195 rodziców;

❖ *Inne działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży:*

	Liczba dzieci
<i>Dzieci korzystające z działań na rzecz dożywiania, uczestniczące w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych</i>	146
<i>Kolonie i obozy z programem zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym</i>	89
<i>Kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych</i>	200

Problemy społeczne na przestrzeni ostatnich lat (ankieta wśród mieszkańców miasta):

- Duża część mieszkańców Skarżyska-Kamiennej (52%) dostrzega korzystną tendencję zmiany preferencji konsumpcji napojów alkoholowych na korzyść alkoholi niskoprocentowych.
- Wielu badanych (53%) dostrzega pozytywną tendencję w obszarze spożywania alkoholu w pracy (zmniejszanie się skali zjawiska).
- Siedmiu na dziesięciu mieszkańców coraz częściej styka się z osobami, które zostały abstynentami lub przynajmniej piją w sposób mniej destrukcyjny niż dawniej.
- Jak wynika z przeprowadzonych badań, działania lokalne mają, zdaniem mieszkańców Skarżyska-Kamiennej, bardzo istotny wpływ na pozytywne zmiany w obyczaju i zachowaniach alkoholowych na przestrzeni ostatnich lat (docenia to 36% badanych).
- O tym, że spożycie alkoholu wśród osób dorosłych w ostatnich latach zwiększyło się jest przekonanych 53% badanych.
- O tym, że spożycie alkoholu wśród młodzieży w ostatnich latach zwiększyło się jest przekonanych 88% badanych.
- O tym, że w ostatnich latach skala problemów związanych z zażywaniem narkotyków zwiększyła się jest przekonanych 61% badanych.
- O tym, że w ostatnich latach skala przemocy domowej w polskich rodzinach zwiększyła się jest przekonanych 43% badanych.

Badania ankietowe wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych:

- W porównaniu z poprzednim badaniem liczba uczniów, którzy spożywali alkohol w miesiącu poprzedzającym badanie utrzymuje się na podobnym poziomie.
- Uczniowie we wszystkich badanych grupach wiekowych potwierdzają upijanie się rzadziej, niż w poprzednich badaniach.
- Odsetek uczniów mających kontakt ze środkami odurzającymi zmniejszył się wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjalistów.
- Odsetek uczniów doznających jakiegokolwiek formy przemocy domowej zmniejszył się w sposób istotny¹.

Strategiczne kierunki realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym,
- realizacja programów profilaktycznych obejmować powinna coraz młodsze grupy wiekowe poprzez dotarcie do uczniów szkół podstawowych. Jest to najlepszy moment, aby wpłynąć na zmianę preferencji w korzystnym kierunku, gdyż po przejściu do gimnazjum zaczyna się lawinowy wzrost niepożądanych zachowań alkoholowych,
- w związku z różnorodnością działań ryzykownych podejmowanych przez młodzież a także szeroką skalą innych zagrożeń wskazane jest tworzenie oddziaływań edukacyjnych i prewencyjnych dotyczących różnych środków odurzających (alkohol, tytoń, narkotyki) czy też adekwatnych sposobów zachowania się w sytuacjach przemocowych,
- wzrost dostępności programów edukacyjnych dla osób dorosłych dotyczących problemów alkoholowych m.in. poprzez preferowanie programów profilaktycznych w szkołach obejmujących oprócz młodzieży także rodziców,
- wspieranie działalności programów opiekuńczo-wychowawczych i realizujących program socjoterapeutyczny w celu objęcia nimi jak największej liczby dzieci z grup ryzyka (rodziny dysfunkcyjne, w tym alkoholowe),

¹ Dane pochodzą z „Lokalna diagnoza, monitoring oraz strategia problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla miasta Skarżysko-Kamienna” 2014r

- współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji i innych instytucji w kierunku prawnego egzekwowania przestrzegania ustawowego zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- konieczne jest tworzenie zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej angażującego wiele grup społeczności lokalnej (oprócz młodzieży i rodziców także wychowawców, sprzedawców napojów alkoholowych, przedstawicieli samorządu itp.),
- promowanie mody na zdrowy styl życia; zachęcanie i włączenie młodzieży do udziału w konkursach o charakterze edukacyjno-profilaktycznym itp.,
- promocja, wspólnie ze szkołami, liderów młodzieżowych i wykorzystanie ich aktywności w działaniach profilaktycznych i promujących zdrowy styl życia,
- wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań,
- wprowadzenie do programów szkolnych stałych elementów edukacyjnych w zakresie zapobiegania zachowaniom ryzykownym, zakup materiałów edukacyjno-szkoleniowych,
- współdziałanie oraz pomoc w szkoleniu grup zawodowych i osób związanych bezpośrednio lub pośrednio z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (pracownicy lecznictwa odwykowego, policja, pomoc społeczna, pedagodzy, kuratorzy sądowi, członkowie komisji rozwiązywania problemów alkoholowych),
- wykorzystanie prawnego zobowiązania do leczenia odwykowego.

Rozdział III

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Realizacja tego zadania odbywa się poprzez:

1. Podnoszenie kwalifikacji członków zespołu terapeutycznego (szkolenia, konferencje, sympozja).
2. Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym lub narkotykowym i ich rodzin.
3. Wspieranie bazy lokalowej i wyposażenia placówki lecznictwa odwykowego.
4. Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia.
5. Realizacja programów uzupełniających świadczenia gwarantowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
6. Wspomaganie procesu rehabilitacji poprzez organizację wyjazdów i imprez dla osób uzależnionych i ich rodzin.
7. Realizacja zadań konkursowych zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Skarżysko-Kamienna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2015 rok.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

Realizacja tego zadania odbywa się poprzez:

1. Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
2. Organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji dla wychowawców udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
3. Wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.
4. Pomoc dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym: podnoszenie kwalifikacji członków zespołu terapeutycznego w zakresie terapii współzależnienia i terapii dla DDA – finansowanie szkoleń; finansowanie dodatkowych oddziaływań wspierających dla osób współzależnionych, DDA, dzieci i osób dorosłych znajdujących się w kryzysie.
5. Pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – programy opiekuńczo-wychowawcze.
6. Podnoszenie kompetencji wychowawców prowadzących programy opiekuńczo-wychowawcze w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny alkoholowej.
7. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie:
 - doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania temu zjawisku oraz sposobów reagowania i uzyskania pomocy,
 - szkolenia dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie,
 - finansowanie i realizacja programów profilaktyki agresji, przemocy.
8. Finansowanie pomocy prawnej dla ofiar przemocy w rodzinie.
9. Realizacja zadań konkursowych zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Skarżysko-Kamienna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2015 rok.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Realizacja tego zadania odbywa się poprzez:

1. Wspieranie realizacji działań profilaktycznych dla uczniów oraz szkoleń i warsztatów dla nauczycieli i rodziców; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu.
2. Tworzenie zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej.
3. Zakup materiałów edukacyjnych dla personelu medycznego i pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej.
4. Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.
5. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności i prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów.
6. Współudział w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci i młodzież oraz wzmacniających czynniki chroniące i motywujące do większej aktywności w życiu społecznym – rozwój zorganizowanych zajęć pozaszkolnych w placówkach oświatowych oraz innych środowiskach młodzieżowych (w tym dożywianie

- dzieci, biorących udział w tych zajęciach).
7. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców.
 8. Wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.
 9. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
 10. Dorośli – społeczność lokalna: lokalne i ogólnopolskie kampanie edukacyjne, festyny, happeningi, konferencje, Internet; organizowanie badań, sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz oraz upublicznianie wyników tych badań; szkolenia i warsztaty dla sprzedawców napojów alkoholowych.
 11. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
 12. Kontynuowanie działalności programów opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Skarżyska Kamiennej:
 - finansowanie wynagrodzeń dla opiekunów,
 - finansowanie wyżywienia dla dzieci,
 - zakup sprzętów i materiałów niezbędnych do pracy z dziećmi,
 - organizowanie i finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczestniczących w programach, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych,
 - organizowanie i finansowanie festynów profilaktycznych, konkursów, zawodów sportowych.
 13. Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez: finansowanie zajęć, imprez, projektów, organizowanie miejskich bezalkoholowych imprez .
 14. Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia poprzez wspieranie, organizowanie, wyposażanie w sprzęt i materiały miejsc do uprawiania sportu, zabawy, nauki, wypoczynku.
 15. Prowadzenie badań związanych z diagnozą zachowań problemowych/ używaniem substancji psychoaktywnych podejmowanych przez młodzież oraz ewaluacja programów profilaktycznych.
 16. Pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla dzieci i młodzieży w szczególności zagrożonej uzależnieniem.
 17. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych z programem informacyjno-edukacyjnym dostosowanym do wieku odbiorców i włączającym w swe oddziaływania rodziców.
 18. Dofinansowanie obozów, kolonii, półkolonii i zimowisk z programem profilaktycznym.
 19. Wdrażanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania i interwencji (WRKI -wczesne rozpoznanie i krótka interwencja) wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.
 20. Finansowanie szkoleń dla personelu medycznego w obszarze WRKI.
 21. Realizacja zadań konkursowych zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Skarżyska-Kamienna w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Skarżysko-Kamienna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2015 rok.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

Realizacja tego zadania odbywa się poprzez:

1. Powierzenie realizacji poszczególnych zadań z zakresu gminnego programu organizacjom pozarządowym (NGO) (przy procedurze zlecenia zadań organizacjom pozarządowym (NGO) zastosowanie ma ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).

2. Współpraca ze stowarzyszeniami i klubami abstynenckimi: finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych realizowanych w klubach/stowarzyszeniach, dofinansowanie kosztów organizowanych obozów terapeutycznych, wspieranie współpracy klubów/stowarzyszeń ze społecznościami lokalnymi.
3. Współpraca z Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi.
4. Współpraca ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami pozarządowymi realizującymi programy o charakterze profesjonalnym w dziedzinie uzależnień.
5. Wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swe działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii.
6. Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, promujących wśród mieszkańców Skarżyska-Kamiennej, w szczególności w środowisku młodzieży, zdrowy tryb życia i abstynencję.
7. Realizacja zadań konkursowych zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Skarżysko-Kamienna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2015 rok.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przez upoważnionych przedstawicieli Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawicieli Straży Miejskiej lub Policji oraz pracowników Wydziału Edukacji i Zdrowia Urzędu Miasta w Skarżysku-Kamiennej. Podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania w związku z naruszeniem art.13¹ i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadanie 6

Zapewnienie działania Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Zabezpieczenie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skarżysku-Kamiennej; dodatkowe szkolenia dla członków Komisji; pokrywanie kosztów sądowych i wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu.
2. Zakup materiałów i sprzętu służącego realizacji programu.

Zadanie 7

Ograniczenie dostępu do alkoholu.

Rada Miasta Skarżyska-Kamiennej uchwałą nr 2/6/2002 z dn. 22.02.2002r. ustaliła:

- liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości 100 punktów.
- liczbę punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w ilości 30 punktów.

Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzają członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracownicy Wydziału Edukacji i Zdrowia wraz z uprawnionymi służbami i osobami.

Zadanie 8

Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Rozpatrywanie wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu.
2. Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu.
3. Opiniowanie złożonych ofert programowych pod kątem wdrażania do pracy w placówkach oświatowych i służby zdrowia.
4. Przygotowywanie gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych.
5. Diagnostowanie środowiska i monitorowanie problemów uzależnień na terenie miasta.
6. Kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania do biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
7. Udzielanie pomocy ofiarom przemocy domowej.
8. Koordynowanie całości działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, oraz narkomanii na terenie gminy.
9. Organizowanie różnorodnych form oddziaływania profilaktycznego na dzieci, młodzież oraz dorosłych mieszkańców miasta:
 - a. organizowanie i finansowanie kampanii profilaktycznych,
 - b. promocja imprez bezalkoholowych propagujących zdrowy styl życia: festyny rodzinne, zawody sportowe.
10. Składanie sprawozdań z wykonania gminnego programu.

Rozdział IV

Źródła finansowania

Środki na realizację gminnego programu pochodzą z:

- budżetu Gminy w części przeznaczonej na realizację zadań własnych gminy,
- opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- środki finansowe nie wykorzystane na realizację zadań w roku 2015, zostaną przekazane do realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w roku 2016.

Rozdział V

Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykonuje prace będące elementem gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Miasta.
2. Komisja wykonuje swoje prace w trakcie posiedzeń oraz wizji lokalnych.
 - a. wynagrodzenie za udział w pracach komisji/podkomisji przysługuje w oparciu o listę obecności, za odbyte posiedzenie i wypłacane będzie w terminie do dnia 10 każdego następnego miesiąca za miniony miesiąc,
 - b. wysokość wynagrodzenia dla przewodniczącego komisji wynosi 120 zł brutto plus 20% tej kwoty za odbyte posiedzenie,
 - c. wysokość wynagrodzenia dla pozostałych członków komisji wynosi 120 zł brutto za odbyte posiedzenie.

Rozdział VI

Sposoby realizacji

1. Podmioty koordynujące i realizatorzy Programu:

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Skarżyska-Kamiennej na rok 2015 jest koordynowana przez Wydział Edukacji i Zdrowia Urzędu Miasta Skarżyska-Kamiennej. Zadania Programu realizowane są poprzez:

- a) zlecenie zadań jednostkom miejskim, zakup usług.
- b) zakupy i zlecenia zewnętrzne:
 - poprzez konkursy ofert;
 - poprzez zamówienia publiczne;
 - bez stosowania ustawy prawo zamówień publicznych.

2. Harmonogram realizacji, źródła finansowania i łączne nakłady finansowe:

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w Budżecie Miasta, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Niewykorzystane środki na realizację Programu przeznacza się na realizację zadań w roku następnym.

3. Wskaźniki monitoringu:

- A. Liczba osób zgłaszających się do placówki leczenia odwykowego;
- B. Liczba osób objętych działaniami pomocowymi – ilość porad;
- C. Liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi;
- D. Liczba odbiorców projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe;
- E. Liczba osób przyjętych przez podkomisję ds. przemocy w rodzinie;
- F. Liczba wniosków kierowanych do Sądu;
- G. Liczba i efektywność kontroli punktów obrotu napojami alkoholowymi;
- H. Liczba osób wezwanych na rozmowy motywacyjno-interwencyjne;
- I. Liczba programów profilaktycznych;
- J. Ilość szkoleń, konferencji, ilość osób biorących w nich udział;
- K. Liczba „Niebieskich Kart” skierowanych do zespołu interdyscyplinarnego;
- L. Liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
- M. Liczba programów opiekuńczo-wychowawczych realizowanych na terenie miasta;
- N. Liczba osób, która skorzystała z pomocy prawnej, psychologicznej.

HARMONOGRAM WYDATKÓW

Lp.	Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Skarżyska-Kamiennej na rok 2015	Procentowy udział
1	udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków:	13%
	1. Podnoszenie kwalifikacji członków zespołu terapeutycznego.	
	2. Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym lub narkotykowym i ich rodzin.	
	3. Wspieranie bazy lokalowej i wyposażenia placówki leczenia odwykowego.	
	4. Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia.	
	5. Realizacja uzupełniających świadczeń gwarantowanych przez NFZ dla osób uzależnionych i współuzależnionych.	
	6. Wspomaganie procesu rehabilitacji poprzez organizację wyjazdów i imprez dla osób uzależnionych i ich rodzin.	
	7. Realizacja zadań konkursowych	
2	udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:	16 %
	1. Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.	
	2. Organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji dla wychowawców udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym	
	3. Wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.	
	4. Pomoc dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym.	
	5. Pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.	
	6. Podnoszenie kompetencji wychowawców realizujących programy opiekuńczo-wychowawcze w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny alkoholowej.	
	7. Przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.	
	8. Finansowanie pomocy prawnej dla ofiar przemocy w rodzinie.	
	9. Realizacja zadań konkursowych	
3	prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:	19 %
	1. Wspieranie realizacji działań profilaktycznych dla uczniów oraz szkoleń i warsztatów dla nauczycieli i rodziców.	
	2. Tworzenie zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej.	
	3. Zakup materiałów edukacyjnych dla personelu medycznego i pacjentów POZ.	
	4. Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.	
	5. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności i prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów.	
	6. Współdziałanie w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci i młodzież oraz wzmacniających czynniki chroniące i motywujące do większej aktywności w życiu społecznym-rozwój zorganizowanych zajęć pozaszkolnych w placówkach oświatowych oraz innych środowiskach młodzieżowych (w tym dożywianie dzieci).	
	7. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców.	
	8. Wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.	
	9. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.	
	10. Dorośli-społeczność lokalna: lokalne i ogólnopolskie kampanie edukacyjne, festyny, happeningi, konferencje, Internet; organizowanie badań, sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz oraz upublicznianie wyników tych badań: szkolenia i warsztaty dla sprzedawców napojów alkoholowych.	
	11. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 r.ż.	
	12. Kontynuowanie działalności programów opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Skarżyska-Kamiennej.	
	13. Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez: finansowanie zajęć, obozów, imprez, projektów, realizowanych przez organizacje sportowe oraz placówki oświatowe, organizowanie miejskich bezalkoholowych imprez i programów sportowo-rekreacyjnych z programem informacyjno - edukacyjnym o charakterze profilaktycznym.	
	14. Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia poprzez wspieranie, organizowanie, wyposażanie w sprzęt i materiały miejsc do uprawiania sportu, zabawy, nauki, wypoczynku.	
	15. Prowadzenie badań związanych z diagnozą zachowań problemowych/używaniem substancji psychoaktywnych podejmowanych przez młodzież oraz ewaluacja programów profilaktycznych.	
	16. Pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla dzieci i młodzieży w szczególności zagrożonej uzależnieniem.	
	17. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych z programem informacyjno-edukacyjnym dostosowanym do wieku odbiorców i włączającym w swe oddziaływanie rodziców.	
	18. Dofinansowanie obozów, kolonii, półkolonii i zimowisk z programem profilaktycznym.	
	19. Wdrażanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów WRKI wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.	
	20. Finansowanie szkoleń dla personelu medycznego w obszarze WRKI.	
	21. Realizacja zadań konkursowych.	

	wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie:	
4	1. Powierzenie realizacji poszczególnych zadań z zakresu gminnego programu organizacjom pozarządowym.	52 %
	2. Współpraca ze stowarzyszeniami i klubami abstynenckimi.	
	3. Współpraca z Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi.	
	4. Współpraca ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami pozarządowymi realizującymi programy o charakterze profesjonalnym w dziedzinie uzależnień.	
	5. Wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swe działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, współpraca z organizacjami charytatywnymi działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.	
	6. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych, promujących wśród mieszkańców Skarżyska-Kamiennej, w szczególności w środowisku młodzieży, zdrowy tryb życia i abstynencję.	
	7. Realizacja zadań konkursowych.	
5	podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	
Razem		100%

UZASADNIENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Skarżysku-Kamiennej na rok 2015 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz stosowania przemocy w rodzinie. Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowawniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ponadto zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Gminny program sporządzono na podstawie diagnozy przeprowadzonej w roku 2014 tj. „Lokalna diagnoza, monitoring oraz strategia rozwiązywania problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla miasta Skarżysko-Kamienna”, danych statystycznych składanych przez podmioty działające w zakresie profilaktyki oraz informacji zebranych z terenu miasta Skarżyska-Kamiennej w roku 2013 i 2014.